

2025. november 2.

HALOTTAK NAPJA

Az Üllői Keresztelő Szent János Egyházközség Hírlevele

Krisztus halála ad mindenkinek életet

Tegnap, november 1-jén a diadalmas Egyházzal emlékezett meg a liturgia, ma a szenvedő Egyházra fordítja a hívek figyelmét. Mindenszentek vecsernyéje után az ünnepi dísz eltávolítják, jámbor komolyság tölti be a templom csarnokait. A halotti zsolozsma vezeti be a megemlékezést, a hívek pedig körmenetekben mennek a sírokhoz, hogy az elhunytakért imádkozzanak. Másnap ünnepélyes gyászmisében mindnyájunk közös édesanyja, az Egyház imádkozik elhunyt gyermekeiért. E nap különös alkalom és ösztönzés legyen számunkra, hogy könyörgésekkel, az irgalmas szeretet cselekedeteivel, bűsúkkal kimutassuk halottaink iránt érzett részvétünket. A sírok látogatása emlékeztessen bennünket a földi élet mulandóságára, s irányítsa tekintetünket a mennyi javakra. E két ünnep liturgiájában különös szépséggel jut kifejezésre hitünk a „szentek egységében”, vagyis a küzdő, a szenvedő és a győzedelmes Egyház kegyelmi közösségében.

A HALOTTAK EMLÉKEZETE

A földön küzdő Egyház ünnepélyes megemlékezése a tisztító tűzben szenvedő lelkekről. A halottakról való gondoskodás a vallástörténeti kutatások szerint ősidőktől fogva mindenütt megtalálható jelenség. A halottak ünnepe az ókori Rómában a feralia volt.

Az Egyházban Szent Odilo clunyi apát kezdeményezte, hogy miután Mindenszentek ünnepén az Egyház megemlékezik a mennyország szentjeiről, másnap az összes megholtáról is megemlékezzünk. 998-ban kezdték az ünnepet, mely a 11. századra a clunyi bencések hatására széles körben elterjedt. Róma a 14. században fogadta be. XV. Benedek pápa 1915-ben engedélyezte, hogy ezen a napon minden pap három szentmisét mondhat; egyet egy konkrét elhunytért, egyet általában a tisztító tűzben szenvedő lelkekért, és egyet a pápa szándékára. A bizánci szertartásban megfelelője a lelkek szombatja. A szerzetesrendek külön napon emlékeznek meg saját halottaikról.

A régi magyar néprajzban a halottak napja, lelkeknek emlékezete. A jámborságtörténet különös fejlődése során Mindenszentekből a gyakorlatban halottak napjának vigíliája lett. Mivel az archaikus fölfogás szerint a nap alkonyattól a következő nap alkonyatáig tart, Mindenszentek napjának estéjét a halottak estéjének is mondják. Ilyenkor a halottak emlékeztére országszerte egy, esetleg két óra hosszáig szóltak a harangok. Sokak hite szerint ez idő alatt nyugszanak, megpihennek, nem szenvednek a lelkek a tisztítóhelyen. Ez a jámbor hiedelem már a középkor legendavilágában felbukkan. Először Damiani Szent Péter (†1072) említi.

HALOTTAK NAPJA

November 2-án tartjuk a Halottak napját. Ezen a napon a katolikus egyház ünnepélyesen minden elhunytáról, de különösen is a tisztulás állapotában levő szenvedő lelkekről emlékezik meg.

Az Egyház az ünnepen bizalommal kéri a Mindenhatót: „add kegyelmedet elhunyt gyermekeidnek, hogy a földi élet halandóságát legyőzve örökre szemlélhessenek téged, aki alkottad és megváltottad őket”.

„Krisztus nem akart a haláltól menekülni, és minket sem tudott volna semmi mással jobban megmenteni, mint éppen halálával. Így tehát az ő halála mindenki élete lett” – Szent Ambrus püspök – testvére haláláról elmélkedve – e szavakkal foglalja össze a keresztség leg-főbb tanítását a halálról és a feltámadásról.

A HALOTTAK NAPJÁHOZ KÖTŐDŐ BÚCSÚ

Aki a temetőt áhitatos lélekkel látogatja és imádkozik a megholtakért, november 1-8-ig minden nap teljes bűcsút nyerhet. **A bűcsű jelentése:** a tisztítóhelyen szenvedő lelkek várakozását csökkenthetjük, s mivel imádkozunk értük, önmagunk számára is kegyelmeket kapunk. **Feltételek:** szentgyónás, szentáldozás és imádság a Szentatya szándékára.

ÚTRAVALÓ

Pontosan a halál órája fogja nekem megmagyarázni a dolgokat. Ez a pillanat, amely nekem, az ember fiának, felfoghatatlan, nekem, Isten gyermekének, világosság lesz. Halálomban fogom megérteni az élet miértjét. Halálom pillanatában, mint az egész világmindenség súlyától összenyomott vagy a szeretet határtalan hőfokától felhevített atom: Isten örökkévalóságába robbanok. A halál a feltámadás kapuja. A halál belépés az élet teljességébe. A halál a legnagyobb titok, amelyről le kell hullania a fátyolnak.

IMÁDSÁG ELHUNYT SZERETTEINKÉRT

November a halottak hónapja

Isten, kegyelmek osztogatója, az emberek üdvösségének szeretője, kérem kegyességedet, hogy édesanyám, édesapám, testvérem, gyermekem, rokonom, barátom, jótevőm..., akik e világból eltávoztak, a Boldogságos Szűz Máriának és minden szenteknek közbenjárására az örök boldogság osztályrészét elnyerhessék. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

FÉNYSUGÁR AZ AJTÓ HASADÉKÁBAN

Egész életemben biztos voltam abban, hogy az élet nem ér véget a halállal. Most azonban már azt is tudom, hogy az élet igazában a halállal kezdődik. S tudatában vagyok annak, hogy az élet arra való, hogy méltó legyek a halál pillanatára. Azt is tudom, hogy a szenvedés csak külső ruházatom: belső lényegem sértetlen marad. És ha majd külső ruhám teljesen szétfoszlik, láthatóvá válik teljes lényegem: a halál pillanata meghozza számomra az örök életet.

Mindenszentek – November 1.

Jel 7,2-4.9-14; 1Jn 3,1-3; Mt 5,1-12a

„Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számlálni.”

Ha egyik vagy másik szent sugárzó életpéldája világítótornyoként mutatja az utat, amerre haladni kell, akkor a mai napon az egész túlpártot fényárban úszva láthatod: óriás fároszok és csöppnyi mécsesek ragyogó világossága jelzi a biztos révpártot, amely felé tartasz.

Ha egyik vagy másik szent példája felkelti benned a vágyat az életszentség után, akkor ma a szentek közösségének kegyelmi tömegvonzásának hatására szinte elszakadsz a földtől, és néhány pillanatra a patmoszi látnokkal együtt az örök mennyei hazában találsz magad, előtted a fehér ruhások megszámlálhatatlan serege.

Száznegyvennégyezer és megszámlálhatatlanul sok itt ugyanazt jelenti: a teljességet. Azok, akiknek győzelmét ünnepeljük ezen a napon, évről évre többen vannak, s a világ végezetéig, az utolsó napig tart, míg mindnyájan felsorakoznak a trón és a Bárány előtt. Te is közéjük tartozol, hiszen Isten gyermeke vagy: meg vagy jelölve a keresztség és a bérálás eltörölhetetlen jelével, ruhádat fehérre mosta a Bárány vére. A kérdés csak az, meg akarod-e őrizni ezt a hófehér ruhát?

A kövek és a fák, csigák és madarak mind szentek, mert mindenestül Isten szentségéről vallanak, tökéletesen betöltve hivatásukat. Mégsem ünnepeljük őket, mert mint öntudat és szabad akarat nélküli létezőknek a szentséghez nincs szükségük sem elhatározásra, sem erőfeszítésre, sem állhatatosságra, ezért aztán győzelmet sem akarhatnak. Az embert azonban szabadnak teremtette az Isten, s azt a szédítően fönséges és félelmetes hivatást adta neki, hogy szabadon válassza őt.

Sok-sok gyarlóságunk, hibáink és bűneink ellenére az Isten melletti döntéseink sorozatából, a szüntelen belé kapaszkodásból, az ismételt hozzátérésből épül föl lassan az, amit életszentségnek hívnak, s amely nem más, mint az Isten miatti ontológiai szentség, az istenképiség megőrzése. Beszennyeződhet a fehér ruha, de ha akarod, a Bárány vére újból és újból megmossa és ragyogó tisztává teszi.

Akarsz-e szent lenni? Lehetnél más egyáltalán? Most Isten gyermekei vagyunk, de hogy mik leszünk, még nem nyilvánvaló. Az azonban

nyilvánvaló, hogy ha tagadjuk istengyermeki méltóságunkat, ha lemondunk a szentségről, ha a nyolc boldogsággal ellentétes úton keressük a boldogságot, senkik és semmik sem leszünk. Vagy a mindenszentek fehér ruhás seregéhez tartozol, vagy sehová. Vagy a világítótornyok fényét követve a kikötő felé tartasz, vagy zátonyra futsz, és örök hajótörést szenvedsz.

Halottak napja – November 2.

Róm 5,5-11; Mt 25,1-13

(szabadon választva a gyászmisék olvasmányai közül)

„A remény pedig nem csal meg.”

Nem minden reményre igaz ez a kijelentés; a mi aprócska és nagyobbacska reménykedéseink például igenis rendre megcsalnak, s ilyenkor rendre el is keseredünk. Csak az a remény nem csal meg, mellyel az élő Istenbe kapaszkodunk s mellyel azt várjuk, amit Szentlelkével már végbevitt a mi Urunk, Jézus Krisztuson, feltámasztva őt a halálból. Ezt a Lelket a mi szívünkbe is kiárasztotta, s megkezdte bennünk a feltámasztás művét azzal, hogy személyünk középpontját olyan életszintre emelte, ahol a halál egy pillanatig sem uralkodhat rajta.

Mélységesen kiábrándítóak azok a temetések, ahol a papra csak mint szertartásmesterre van szükség, ahol a gyászolók arcán félelmetes hitetlenség és közöny ül, és látszik, hogy mindent megtesznek, nehogy szembe kelljen nézniük saját elmúlásukkal, s azzal, hogy mi lesz azután. Reményüket csupa halállal megjelölt dologba vetik, s ezzel hallgatólagosan elismerik, hogy többre tartják a halál hatalmát Isten hatalmánál. Az ilyenek valóban szerencsétlenebbek minden embernél.

Ha azonban én az Urat vallom Istenemnek, Ábrahám, Izák és Jákob és Jézus Krisztus Istenét, aki nem a holtak Istene, hanem az élőké, ha él bennem az a bizonyos csálhatatlan reménység, akkor ennek meg kellene látszania mindennapjaimon, teendőim végzésén és a nehézségek, megpróbáltatások idején tanúsított viselkedésemen. Az a remény, amely ugyan Istenre hivatkozik, de nem válik életem kis és nagy döntéseinek mozgatójává, nem több ideológiánál, és talán annyit sem ér, mint a becsületesen bevallott reménytelenség.

Az igazán a halottakat feltámasztó Istenbe vetett reménység átalakítja az ember életét. A Völegény érkezésére várakozó jegyes lelkületét formálja ki bennem, aki nem erre a földi életre rendezkedett be csupán, mégis felkészült a várakozás hosszú óráira. Úgy van itthon e földön, hogy egy percre sem feledi: örök otthon várja a mennyben.

(fr. Barsi Balázs ofm)